

Film na stronie internetowej -
tworzymy dostępny film

- Audiodeskrypcja (niewidomi)
- Napisy (dla niesłyszących)

Transkrypcja tekstowa
w pliku lub na stronie

Co to jest audiodeskrypcja?

Audiodeskrypcja ang. *audio description* [AD] - słowny opis obrazów i treści wizualnych, umożliwiający osobom niewidomym i słabowidzącym zrozumienie i korzystanie z informacji, które z różnych względów mogą być dla nich niedostępne.

Kto to jest audiodeskryptor?

Audiodeskryptor lub Deskryptor - osoba opisująca widziany obraz osobom niewidomym i słabowidzącym. Tworzy i odczytuje opis tzw. skrypt lub na żywo odzwierciedla słowami widziany obraz.

Audio deskrypcja czy audiodeskrypcja?

Audio- z łac. "*słucham, słyszę*" jest pierwszym członem wyrazów złożonych, wskazującym na związek z dźwiękiem, słuchem, słyszeniem', np. audiofil, audiograf, audiogram, audiolog, audiometr...

Podobnie jak w tych wyrazach, także w audiodeskrypcji pisownia części audio- jest łączna z tym, co po niej następuje, czyli piszemy audiodeskrypcja.

- Prof. dr hab. Mirosław Skarżyński, Poradnia Językowa WPUJ

Czym jest audiodeskrypcja

Audiodeskrypcja *ang. audio description (AD)* jest usługą skierowaną specjalnie do osób niewidomych i słabowidzących. Polega ona na wpleceniu skondensowanego komentarza w ścieżkę dźwiękową – przerwy w niej wykorzystuje się, by opowiedzieć, co dzieje się na ekranie, opisać postaci, miejsce akcji, kostiumy, gestykulację i mimikę aktorów.

Niewidomy a ociemniały

- Osoba niewidoma to taka, która nie widzi od urodzenia lub straciła wzrok do 3 – 5 roku życia i nie może odwołać się do swoich doznań wzrokowych.
- Osoba ociemniała to taka, która straciła wzrok po 3 – 5 roku życia i może odwołać się do doznań wizualnych, jakie pozostały w jej pamięci.

Co zrozumie niewidomy?

Panorama.

Na pierwszym planie szczyty wzgórz pokryte mgłą.

W tle wysoki stożek wulkanu, którego sam szczyt oświetla Słońce.

Niebo w kolorach od pomarańczowego do niebieskiego sugeruje świt lub zmierzch.

Historia audiodeskrypcji

Powszechnie uznaje się, że jej historia jako sformalizowanej techniki, zwiększającej przystępność kultury dla osób niewidomych i słabowidzących, rozpoczęła się w Arena Stage Theatre w Waszyngtonie (Dystrykt Kolumbii) w 1981 r. dzięki staraniom Margaret i Cody'ego Pfanstiehlów.

Pod koniec lat 80. już ponad pięćdziesiąt tamtejszych placówek kulturalnych miało w repertuarze przedstawienia z opisem. W połowie lat 80. idea ta dotarła na drugi brzeg Atlantyku – do Wielkiej Brytanii. Obecnie w tym kraju spektakle z audiodeskrypcją można oglądać w ponad siedemdziesięciu teatrach.

Historia audiodeskrypcji

- W 1994 r. audiodeskrypcja pojawiła się również w brytyjskiej telewizji. W ramach projektu Audetel na kanałach ITV i BBC przez cztery miesiące nadawano po kilka programów z audiodeskrypcją na tydzień.
- W Wielkiej Brytanii filmy z audiodeskrypcją na kasetach wideo udostępnił po raz pierwszy brytyjski związek niewidomych – RNIB – w 1994 r. Kasety, a w niektórych przypadkach – DVD z opisem, są dostępne w USA, Kanadzie, Francji, Hiszpanii i Australii.

Historia audiodeskrypcji

- Ustawa o telekomunikacji z 2003 r. rozszerzyła zastosowanie audiodeskrypcji, obejmując większą liczbę kanałów na wszystkich platformach cyfrowych.
- Obecnie, dzięki postępowi technologicznemu, nowe filmy wchodzą na ekrany z audiodeskrypcją. Osoby niewidome i słabowidzące mogą słuchać jej przez słuchawki i dostosowywać jej głośność do ścieżki dźwiękowej. Coraz więcej kin instaluje potrzebne do tego wyposażenie.

Napisy dla niesłyszących -definicja

Napisy dla niesłyszących i słabosłyszących tworzy się, aby umożliwić osobom z dysfunkcją słuchu jak najpełniejszy odbiór utworów audiowizualnych – zapewnić tym grupom widzów nie tylko zrozumienie treści filmów, spektakli teatralnych, programów telewizyjnych itp., ale też satysfakcję z ich odbioru.

Napisy dla niesłyszących - cele

Cele te można osiągnąć poprzez jak najdoskonalsze odwzorowanie ścieżki dźwiękowej w słowie.

Dlatego oprócz dialogów napisy powinny zawierać:

- niewerbalne wypowiedzi bohaterów (okrzyki i pomruki wyrażające emocje),
- informacje o istotnych dźwiękach, odgłosach i tle muzycznym
- oraz informacje ułatwiające identyfikację bohaterów

Napisy dla niesłyszących - odbiorcy

Odbiorcy napisów dla niesłyszących i słabosłyszących są zróżnicowani.

Mają różne potrzeby, uwarunkowane rodzajem i stopniem dysfunkcji słuchu, kompetencjami językowymi, w tym sprawnością czytania oraz znajomością świata dźwięków pozawerbalnych.

Dzielą się na dwie zasadnicze grupy.

- Pierwsza - to osoby biegle władające językiem fonicznym (w tym większość słabosłyszących i osoby, które późno utraciły słuch).
- Druga grupa - to osoby niesłyszące od urodzenia, których pierwszym językiem jest język migowy i które uczą się fonicznej polszczyzny jako drugiego języka.

Napisy dla niesłyszących – wersja napisu

- Wers napisu zawiera do 40 znaków, bo maksymalnie tyle można sprawnie przeczytać.
- W praktyce liczba znaków zależy od możliwości technologicznych.

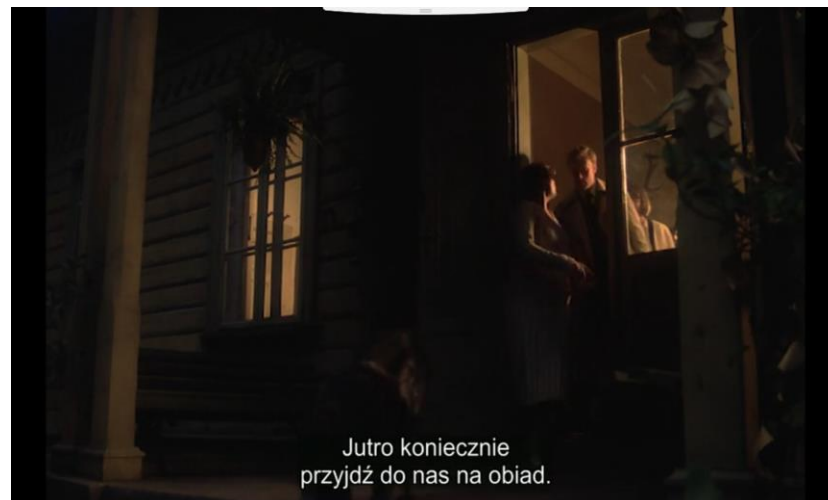
Napisy dla niesłyszących – 2 wersy

Napis powinien mieć nie więcej niż dwa wersy.

Trzywersowe wyjątki są dopuszczalne, jeśli główne treści materiału audiowizualnego zawarte są w przekazie słownym, a w mniejszym stopniu w obrazie (np. telewizyjne talk show, programy publicystyczne, niektóre filmy dokumentalne)

Napisy dla niesłyszących – krótszy pierwszy wers

W dwuwiersowym napisie górny wers powinien być krótszy, by zasłaniać jak najmniej ważnych elementów obrazu
(zazwyczaj to, co najistotniejsze, widać w centrum ekranu)

Napisy dla niesłyszących – dialogi

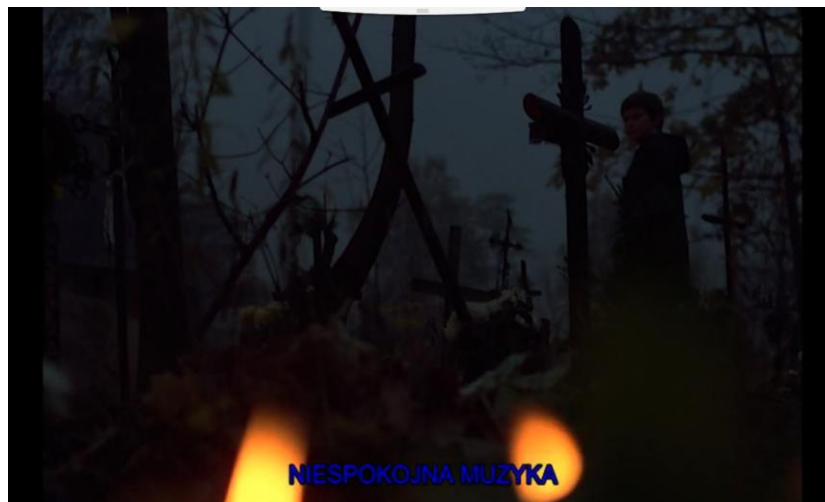
Zapisując dialog, należy w jednym napisie zestawiać ze sobą jednowersowe kwestie stanowiące logiczną całość – np. pytanie i odpowiedź.

Napisy dla niesłyszących - różne kolory wypowiedzi dla różnych postaci

Dla ułatwienia identyfikacji - wypowiedzi głównych albo trudnych do zidentyfikowania bohaterów (np. wypowiadających się zwykle z dalekiego planu albo z off-u - jak narrator czy rozmówca telefoniczny) należy oznaczać innym kolorem (np. żółtym, zielonym, niebieskim) – tym samym od początku do końca filmu. Wyróżnia się w ten sposób dwóch-trzech, a maksymalnie czterech bohaterów. Większa liczba kolorów mogłaby sprawić odbiorcy kłopot.

Napisy dla niesłyszących

W cyfrowej wersji napisów słowny opis warto łączyć ze znakami graficznymi, oznaczającymi np. źródło dźwięku (telewizja, radio, telefon), muzykę itp. Stosując je, należy się jednak upewnić się, że nie ma technologicznych przeciwwskazań.

1. [pogodna piosenka rockowa - po angielsku]

Napisy dla niesłyszących

Napisy dla niesłyszących

Napisy dla niesłyszących

Dzieląc napis na wersy, uwzględniamy całości znaczeniowe, nie rozbijamy związków międzywyrazowych (nie rozdzielamy imienia od nazwiska, określenia od jego przedmiotu, przyimka od rzeczownika, partykuły „nie” i zaimka „się” od czasownika, nie zostawiamy na końcu linijki spójników itp.). Przykład:

Sąd powołuje

Agnieszkę Bereszczyńską na świadka.

a nie:

Sąd powołuje Agnieszkę

Bereszczyńską na świadka.

Napisy dla niesłyszących

Najlepiej, jeśli wyświetlany na ekranie napis zawiera całe zdanie (zdania).

Dlatego, jeśli to możliwe, dla ułatwienia odbioru warto zamienić długie, wielokrotnie złożone zdanie na kilka pojedynczych.

Ułatwi to również synchronizację napisów z obrazem.

Napisy dla niesłyszących

Jeśli logiczna zamiana zdania złożonego na zdania pojedyncze jest niemożliwa i konieczne jest podzielenie go na dwa, a nawet trzy napisy, każdy napis powinien stanowić całość składniową, najlepiej zakończoną znakiem interpunkcyjnym (przecinkiem, średnikiem, dwukropkiem)

Napisy dla niesłyszących

Zapisując dialog, należy w jednym napisie zestawiać ze sobą jednowersowe kwestie stanowiące logiczną całość – np. pytanie i odpowiedź.

Na początku wersów zamieszczamy wówczas myślniki, tekst piszemy po spacji. Przykład:

- *Komu mam tłumaczyć?*
- *Wszystkim.*

Napisy dla niesłyszących

Zgodnie z ideą dostępności należy stosować czcionkę o prostym kroju i unikać stosowania kursywy.

Większość tekstu zazwyczaj zapisana jest białą czcionką.

Napisy dla niesłyszących

Dla ułatwienia identyfikacji - wypowiedzi głównych albo trudnych do zidentyfikowania bohaterów (np. wypowiadających się zwykle z dalekiego planu jak narrator czy rozmówca telefoniczny) należy oznaczać innym kolorem (np. żółtym, zielonym, niebieskim) – tym samym od początku do końca filmu.

Wyróżnia się w ten sposób dwóch-trzech, a maksymalnie czterech bohaterów. Większa liczba kolorów mogłaby sprawić odbiorcy kłopot.

Napisy dla niesłyszących

Gdy konieczna jest identyfikacja mówiącego niewyróżnionego kolorem, należy poprzedzić jego kwestię: imieniem, nazwiskiem, funkcją, zwięzłym opisem, zawierającym atrybut postaci itp.

Informację tę zapisujemy białymi wersalikami i kończymy dwukropkiem. Przykład:

NAUCZYCIELKA: Liczę na twoją prawdomówność.

Napisy dla niesłyszących

Białymi wierszami zapisuje się też tłumaczenia pojawiających się na ekranie obcojęzycznych napisów – tytułów prasowych, tekstów na monitorze komputera, tablic informacyjnych, nazw miejsc, drogowskazów itp.

Układ tekstu powinien być podobny do widocznego na ekranie. Napis pojawia się jednocześnie z napisem oryginalnym i jednocześnie z nim znika.

Napisy dla niesłyszących

Opisy dźwięków, odgłosów i tła muzycznego należy wyraźnie wydzielić z tekstu dialogów.

Dobrym sposobem jest umieszczanie ich w nawiasach, jako że nawiasy są bardzo rzadko używane w napisach do filmów (zwłaszcza kwadratowe).

Skracanie wypowiedzi bohaterów jest zwykle wymuszone normami średniej prędkości czytania

W pierwszej kolejności należy pomijać:

- nieistotne dla fabuły wypowiedzi postaci epizodycznych, wypowiedzi radiowe, telewizyjne itp.,
- powtórzenia (chyba że są istotne dla sensu wypowiedzi albo charakterystyki bohatera),
- słowne „podpórki” niewnoszące nic do treści (np.: no, wiesz, ten, taki, jakiś),
- teksty piosenek i innych odrębnych utworów zawartych w filmie.

Skracanie wypowiedzi bohaterów jest zwykle wymuszone normami średniej prędkości czytania

Nie wolno pomijać:

- potwierdzeń, zaprzeczeń
- okrzyków emocywnych
- imion bohaterów itp. - jeśli są niezbędne dla rozumienia fabuły i identyfikacji bohaterów

Napisy dla niesłyszących

Jeśli widać twarz mówiącego, należy dążyć do zapisywania wszystkich wypowiedzianych słów, aby osoby czytające z ruchu warg uniknęły dysonansu poznawczego.

W razie konieczności skrótów - napisy powinny zawierać jak najwięcej słów wypowiedzianych przez bohatera.

W przypadku tekstów literackich, zwłaszcza zrytmizowanych, dokonując skrótów, nie pomijamy pojedynczych wyrazów, lecz całości formalne. Staramy się zachować rym i rytm oryginału.

Stylistyka

- Przeformułowując tekst w związku z koniecznością skrótów, nie należy zastępować słów należących do stylu wysokiego słowami z języka potocznego (np.: zamiast albowiem – bo) i odwrotnie ani też słów neutralnych - nacechowanymi (np. zamiast: mężczyzna - facet) i odwrotnie.
- W napisach należy oddać styl wypowiedzi bohaterów, który jest elementem ich charakterystyki - np. używanie górnolotnych sformułowań, częste wtrącanie modnych słów (takich jak aczkolwiek, generalnie, dokładnie - w znaczeniu: właśnie tak), popełnianie błędów językowych (np. Czekałam, ale nie przyszłeś).

Stylistyka

- Należy też oddać stylizację tekstu (archaizację, dialekty, gwary - także środowiskowe), zapisując wybrane formy archaiczne i regularne formy gwarowe, dbając jednak o to, by przekaz pozostał zrozumiały (chyba że jego niezrozumiałość jest celowo zamierzona przez twórców filmu/programu).

Jeśli nagromadzenie form archaicznych czy gwarowych jest duże - np.: Bele kaj nie byda robioł, yno na grubie abo na banie! należy zamieścić tłumaczenie tekstu na współczesny język ogólny, poprzedzając je informacją o archaizacji czy gwarze:

Przykład:

[mówi gwarą śląską]: Nie będę pracował byle gdzie, tylko w kopalni albo na kolei!

Poprawność językowa

1. Twórca napisów jest zobowiązany do przestrzegania kryteriów poprawności językowej, chyba że popełnianie błędów językowych jest cechą bohatera filmu/programu.
2. Należy ustalać prawidłową pisownię rzadkich nazw, neologizmów i świeżych zapożyczeń z innych języków, nieuwzględnionych jeszcze w słownikach. Jeśli nie znajdziemy interpretacji językoznawców, stosujemy pisownię najbardziej prawdopodobną - na zasadzie analogii do form zgodnych z normą.

Opis dźwięków i odgłosów

Należy bezwzględnie informować o wszystkich dźwiękach ważnych dla zrozumienia akcji (nawet kosztem skrótów w dialogach) – Przykłady:

- [na zewnątrz - huk wystrzału]
- [warkot uruchomionego silnika]
- [warkot ustał]

Napisy dla niesłyszących

Nie opisujemy dźwięków oczywistych, jednoznacznie wynikających z obrazu – zakładamy, że niesłyszący są wówczas w sytuacji „jak w życiu”.

Na przykład: zazwyczaj nie jest celowe zamieszczanie informacji o odgłosie kroków, gdy widać idącego człowieka, jeśli jednak odgłos jest charakterystyczny, np. wyjątkowo głośny albo niemal niesłyszalny czy też w inny sposób oddaje intencje bohatera, należy o tym poinformować – Przykład:

- [idzie bezgłośnie]
- [wybija nogami rytm piosenki, słyszanej przez radio]

Napisy dla niesłyszących

W związku z wieloznacznością okrzyków i pomruków emocywnych (np. Ach! może wyrażać: radość, zachwyt, błogość, rozkosz, zdumienie, przestach, oburzenie, ból), konieczne bywa poprzedzanie ich informacją o emocjach bohaterów (tylko wówczas, gdy emocje nie są wyrażone mimiką i nie wynikają z kontekstu). Np.: [z zachwytem] Ach!

Niezbędny jest opis charakterystycznego sposobu mówienia bohaterów filmu (np. bardzo szybkie albo bardzo wolne tempo, wady wymowy, elementy dialektu albo gwary, naśladowanie czyjegoś sposobu mówienia itp.) - np.: [bełkotliwie] Elli! Elli!

[Kazimierz naśladuje śpiewaczkę]: Lecą świetliki, lecą...

Napisy dla niesłyszących

- Należy informować o sprzecznych z treścią wypowiedzi intencjach bohatera (ironia, sarkazm itp.), wyrażanych za pomocą intonacji, modulacji czy akcentowania - np.: [kpiąco] No to załatwiłeś sprawę... Chyba że intencje bohatera wynikają z kontekstu.
- Opisu wymagają również dźwięki i odgłosy współtworzące koloryt lokalny, klimat miejsca, nastrój chwili (np. śpiew ptaków czy szum drzew w sielskiej scenerii, wrzawa i głośna rytmiczna muzyka w dyskotecie).
- Opisuje się także wszelkie inne dźwięki i odgłosy, nawet z pozoru nieistotne, jeśli reagują na nie bohaterowie filmu.

Napisy dla niesłyszących

Charakter muzyki filmowej – współtworzącej nastrój albo „komentującej” fabułę - opisuje się, określając emocje, jakie wzbudza (muzyka radosna, pogodna, smutna, przejmująca, niepokojąca itp.).

Jeśli nie ma możliwości zastosowania znaku graficznego, a jakiś dźwięk (w tym muzyka) albo cisza trwają długo, należy powtórzyć informację - np. [telefon nadal dzwoni]; [wciąż panuje cisza] - żeby uniknąć konsternacji widzów.

Czas wyświetlania napisów

Synchronizacja z obrazem

1. Czas wyświetlania napisu jest uwarunkowany przeciętną prędkością czytania – 12-15 znaków na sekundę. Pojedynczy napis nie powinien być wyświetlany dłużej niż 7 sekund i krócej niż sekundę.
2. Sąsiednie napisy nie powinny być wyświetlane jeden po drugim, bez przerwy. Percepcję ułatwia zachowywanie niewielkiego odstępu między nimi, równego ułamkowi sekundy. Zwykle odstęp wynosi od 2 do 8 tzw. klatek (klatka to zazwyczaj jedna dwudziesta piąta część obrazu, zarejestrowanego przez kamerę w ciągu sekundy).
3. Najlepiej, gdy napis pojawia się jednocześnie z początkiem dźwięku i znika z jego końcem.
4. Należy zsynchronizować rytm pojawiania się napisów z montażem filmu czy innego materiału audiowizualnego.

Czas wyświetlania napisów

Synchronizacja z obrazem

1. Czas wyświetlania napisów dla osób uczących się fonicznej polszczyzny powinien być dłuższy, należy bowiem założyć mniejszą prędkość czytania: 10-12 znaków na sekundę.
2. Należy maksymalnie upraszczać konstrukcję wypowiedzi - zamieniać zdania złożone na pojedyncze, o prostym szyku.
3. Aby sprostać powyższym wymogom, zwykle trzeba skracać tekst do minimum niezbędnego dla zrozumienia fabuły.
4. Starając się zachować styl wypowiedzi bohaterów albo stylizację tekstu (archaizacja, dialekty, gwary) należy ograniczyć się do kilku sygnałów stylizacji, najlepiej leksykalnych – np. waćpanna, klajd (w dialekcie śląskim: suknia) – a nie fleksyjnych i fonetycznych - np.: łoboca (zobaczę), jo zech bół (byłem).

Napisy dla dzieci

- W przypadku filmów i programów dla dzieci, jeśli widać źródło dźwięku, posługujemy się głównie onomatopejami i rzeczownikami dźwiękonaśladowczymi - np.: Bum! Trach! Hau, hau! Puk, puk!
- Jeśli źródło dźwięku nie jest oczywiste, łączymy opis z onomatopcją - np.:
[dźwięk dzwonka]: Dzyń, dzyń! , [szum wiatru]: Szuu, szuu... , [dźwięk klaksonu]:
Biip, biip!

Napisy i Audiodeskrypcja w telegraficznym skrócie

- <https://adapter.pl/adapter-w-szkole/napisy-definicja-reguly/>
- <https://adapter.pl/adapter-w-szkole/audiodeskrypcja-definicja-reguly/>

Napisy i Audiodeskrypcja w praktyce

www.adapter.pl

<https://adapter.pl/filmy/panny-z-wilka/>

Audiodeskrypcja

Audiodeskrypcja to technika, która dzięki dodatkowym opisom słownym udostępnia odbiór wizualnej twórczości artystycznej oraz pozwala osobom niewidomym poznawać widzialny dorobek kulturalny z zakresu sztuki plastycznej, teatralnej, scenicznej i filmowej.

Podczas audiodeskrypcji opisywane są ważne, znaczące informacje wizualne takie jak: język ciała, wyraz twarzy, przebieg akcji, sceneria, kostiumy.

Audiodeskrypcja

Audiodeskrypcję tworzy się, by umożliwić osobom z dysfunkcją wzroku jak najpełniejszy, samodzielny i satysfakcjonujący odbiór dzieła wizualnego/ audiowizualnego.

Osiąga się to, gdy osoby niewidome i niedowidzące otrzymują przemyślany, zrozumiały, odpowiadający ich kompetencjom poznawczym, atrakcyjny i poprawny językowo opis treści wizualnych.

Przed rozpoczęciem pracy bardzo dokładnie
poznajemy utwór/obiekt, który będziemy opisywać.

Audiodeskrypcja

W przypadku dzieł sztuki, zabytków architektonicznych, wystaw i eksponatów muzealnych, tras przyrodniczych itp. - audiodeskryptor powinien nie tylko dokładnie obejrzeć przedmiot opisu, ale też zdobyć informacje merytoryczne (teoria, historia, technika artystyczna, koncepcja artysty/twórcy wystawy, interpretacje dzieła, anegdoty itp.).

Audiodeskrypcja

Opisujemy to, co widać.

Staramy się, by opis odpowiadał na pytania:

Kto?

Co?

Jak?

Gdzie?

Kiedy?

Opisujemy w myśl zasady: od ogółu do szczegółu

Najpierw zwięzły opis ogólny, zawierający wszystko, co najważniejsze w danym dziele/obrazie/scenie filmu itp. , następnie opis szczegółów, uszeregowany według ważności informacji.

Opisujemy w myśl zasady: od ogółu do szczegółu

W przypadku filmów i innych materiałów audiowizualnych często trzeba poprzestać na ogóle, ponieważ bogata ścieżka dźwiękowa wymusza zwięzłość.

Na przykład: mieści się tylko informacja, że bohaterka jest przebrana za Marilyn Monroe, brakuje czasu na opis charakterystyki. Jednak audiodeskryptor powinien co jakiś czas określić tekst plastycznie opisanym konkretem, pobudzającym wyobraźnię odbiorców.

Opisujemy w myśl zasady: od ogółu do szczegółu

W przypadku obiektów statycznych audiodeskryptor nie jest ograniczony czasem, sam może decydować o objętości tekstu.

Nie powinien jednak przytłoczyć odbiorców nadmiarem informacji.

Opisujemy w myśl zasady: od ogółu do szczegółu

Część szczegółową opisu należy uporządkować. Opisując zdjęcia, rysunki czy obrazy warto posłużyć się planami. Zazwyczaj: pierwszym, drugim, trzecim, wyjątkowo czwartym.

Jeśli przedmiotu opisu można dotknąć, szczegółowy opis może przypominać skanowanie – wyliczać przedstawione obiekty od lewej do prawej lub z góry na dół.

W innych przypadkach - stopniowo konstruujemy obraz, przechodząc do szczegółów zgodnie z logiką, jakbyśmy właśnie malowali obraz lub opowiadali przedstawioną na obrazie historię.

Opisujemy tak, by pobudzić wyobraźnię

Szukamy porównań, sugestywnych epitetów, nawet metafor. Na przykład:

- Klosz lampy przypomina bogato zdobiony damski kapelusz z długą woalką.
- Woalka jest nietypowa, bo z frędzli, i otacza cały kapelusz.

Opisujemy tak, by pobudzić wyobraźnię

- Używamy nazw kolorów i określeń dotyczących stosunków przestrzennych,
- unikamy jednak określeń rzadkich/ branżowych, np. kolor amarantowy, pistacjowy, żabia perspektywa.

Opisujemy tak, by pobudzić wyobraźnię

W miarę możliwości unikamy w opisie czasownika „widać”. Korzystamy z niego tylko wtedy, gdy jego użycie upraszcza konstrukcję składniową.

W innych przypadkach mówienie o tym, że „coś widać” burzy iluzję, przerywa narrację, która przecież z definicji mówi o tym, co „widać”.

Staramy się zachować obiektywizm opisu, rozumiany
jako brak wartościowania,
komentowania, interpretowania i cenzurowania

Subiektywizm

Stuprocentowy obiektywizm nie jest możliwy.

Audiodeskrypcja zawsze jest subiektywna, bo jest wyborem, dokonanym przez konkretnego audiodeskryptora obdarzonego indywidualną wrażliwością, doświadczeniem, kompetencjami kulturowymi.

Opisujemy tak, by pobudzić wyobraźnię

Nie ma jedynej, wyłącznie słusznej audiodeskrypcji konkretnego dzieła.

Różne teksty mogą być równoważne merytorycznie i poznawczo.

Ważne, żeby opis był spójny, przemyślany, uwzględniający potrzeby i możliwości poznawcze odbiorców.

Jeśli opis jest adresowany do konkretnej grupy odbiorców, na przykład do dzieci, audiodeskryptor powinien uwzględnić ich specyficzne potrzeby, oczekiwania, przyzwyczajenia.

Opis powinien, w miarę możliwości, współgrać
stylistycznie z filmem/spektaklem/dziełem

Każdy tekst audiodeskrypcji przed upublicznieniem powinien zostać poddany redakcji i ocenie przez innego redaktora, a następnie - skonsultowany z osobami niewidomymi i niedowidzącymi.

Zasady tworzenia audiodeskrypcji utworów audiowizualnych

Audiodeskrypcja powinna mieścić się między wypowiedziami bohaterów utworu audiowizualnego; nie powinna zagłuszać żadnych ważnych dźwięków filmu czy spektaklu.

Opis „nakładamy” na wypowiedzi bohaterów czy narratora wyłącznie wtedy, gdy opis treści wizualnych jest niezbędny do prawidłowego śledzenia akcji filmu/ sztuki teatralnej lub rozumienia fabuły.

W przypadku produkcji obcojęzycznych dopuszczalne jest zagłuszanie audiodeskrypcją narracji i dialogów prowadzonych w języku oryginalnym, należy się jednak starać odsłonić jak najwięcej z oryginalnej ścieżki dźwiękowej.

Zasady tworzenia audiodeskrypcji utworów audiowizualnych

Nie wykorzystujemy na audiodeskrypcję każdej przerwy w oryginalnej narracji filmu/ spektaklu.

Dajemy widzom możliwość wysłuchania muzyki, wtopienia się w ciszę, jeśli jest to nierozłącznie związane z nastrojem dzieła audiowizualnego.

Zasady tworzenia audiodeskrypcji utworów audiowizualnych

Nie powielamy informacji zawartych w dialogach i niewerbalnych dźwiękach.

Emocje i intencje bohaterów często są wyrażane poprzez ton głosu, intonację, akcentowanie, a wiele dźwięków i odgłosów, zawartych w ścieżce dźwiękowej, niesie ze sobą ważne informacje o akcji.

Zasady tworzenia audiodeskrypcji utworów audiowizualnych

Audiodeskrypcja musi nadążać za akcją filmu/spektaklu, relacjonować ją na bieżąco, w czasie teraźniejszym.

W przypadku rozwijającego się w czasie dzieła audiowizualnego opis treści wizualnych nie może zaburzać naturalnego rytmu dzieła. Dopuszczalne są jednak nieznaczne wyprzedzenia akcji filmu/ spektaklu, jeśli są one niezbędne z uwagi na kompetentny i komfortowy odbiór dzieła przez osoby korzystające z audiodeskrypcji.

Zwykle dotyczy to zapowiadania nowej sceny – miejsca akcji, bohaterów – w sytuacji, gdy ta scena zaczyna się od dialogu.

Zasady tworzenia audiodeskrypcji utworów audiowizualnych

Przygotowując audiodeskrypcję, dokonujemy selekcji informacji zawartych w obrazie, starannie wybieramy przedmioty opisu, zwykle są to:

- czynności wykonywane przez bohaterów,
- wygląd postaci, przybliżony wiek, strój, mimika, gesty,
- miejsce akcji, czas akcji (pora roku, pora dnia),
- przedmioty składające się na scenografię, tworzące koloryt lokalny, klimat miejsca, nastrój chwili.

Zasady tworzenia audiodeskrypcji utworów audiowizualnych

W tekście audiodeskrypcji umieszczamy także:

- pojawiające się na ekranie napisy i opisy znaków graficznych - w tym logo twórców i producentów,
- przytaczamy nazwiska twórców filmu, pojawiające się na początku i końcu,
- objaśnienia niejednoznacznych i trudno rozpoznawalnych dźwięków.

Zasady tworzenia audiodeskrypcji utworów audiowizualnych

- Aby ułatwić identyfikację bohaterów (zwłaszcza na początku filmu/spektaklu), zapowiadamy mówiących, podając ich imiona.
- Jeśli bohaterowie nie są znani z imienia/nazwiska, zamieszczamy zwięzły opis, zawierający atrybut postaci (np.: dziewczynka z warkoczami).

Zasady tworzenia audiodeskrypcji utworów audiowizualnych

- Nie wprowadzamy imion postaci wcześniej, zanim poznają je osoby widzące.
- Wyjątkiem filmy i spektakle wieloobsadowe, w których jest kilka postaci o podobnie brzmiących głosach i w których nazywanie bohaterów przydomkami do chwili poznania imienia byłoby zbyt kłopotliwe z braku czasu.

Tworzenie napisów na You Tube

- Najprostszym sposobem tworzenia napisów w najpopularniejszym serwisie YouTube jest zrealizowanie następujących kroków:
- Otwarcie Menedżera filmów, klikając ikonę konta w prawym górnym rogu, a potem Studio twórców > Menedżer filmów > Filmy.
- Rozwinięcie menu koło przycisku Edytuj obok filmu, do którego chcemy dodać napisy.
- Wybór Napisy.
- Wybór sposobu dodawania lub edycji napisów do filmu:.
- Kliknięcie Dodaj nowe napisy.

Tworzenie napisów na You Tube

- Wybór Dodaj nowe napisy. Wskazanie języka, w którym chcemy utworzyć napisy. Jeśli jakiegoś języka nie widać na liście, można znaleźć go za pomocą paska wyszukiwania.
- Wybór Przetranskrybuj i autosynchronizuj pod filmem.
- Wpisanie treści wszystkich kwestii mówionych oraz dźwięków tła takich jak [muzyka] czy [brawa] w polu tekstowym.
- Kliknięcie Ustaw czas, aby zsynchronizować listę dialogową z filmem.
- Synchronizacja może potrwać kilka minut. W tym czasie zostanie z powrotem wyświetlona lista napisów do filmu. Gdy synchronizowanie dobiegnie końca, lista dialogowa zostanie automatycznie udostępniona w filmie.

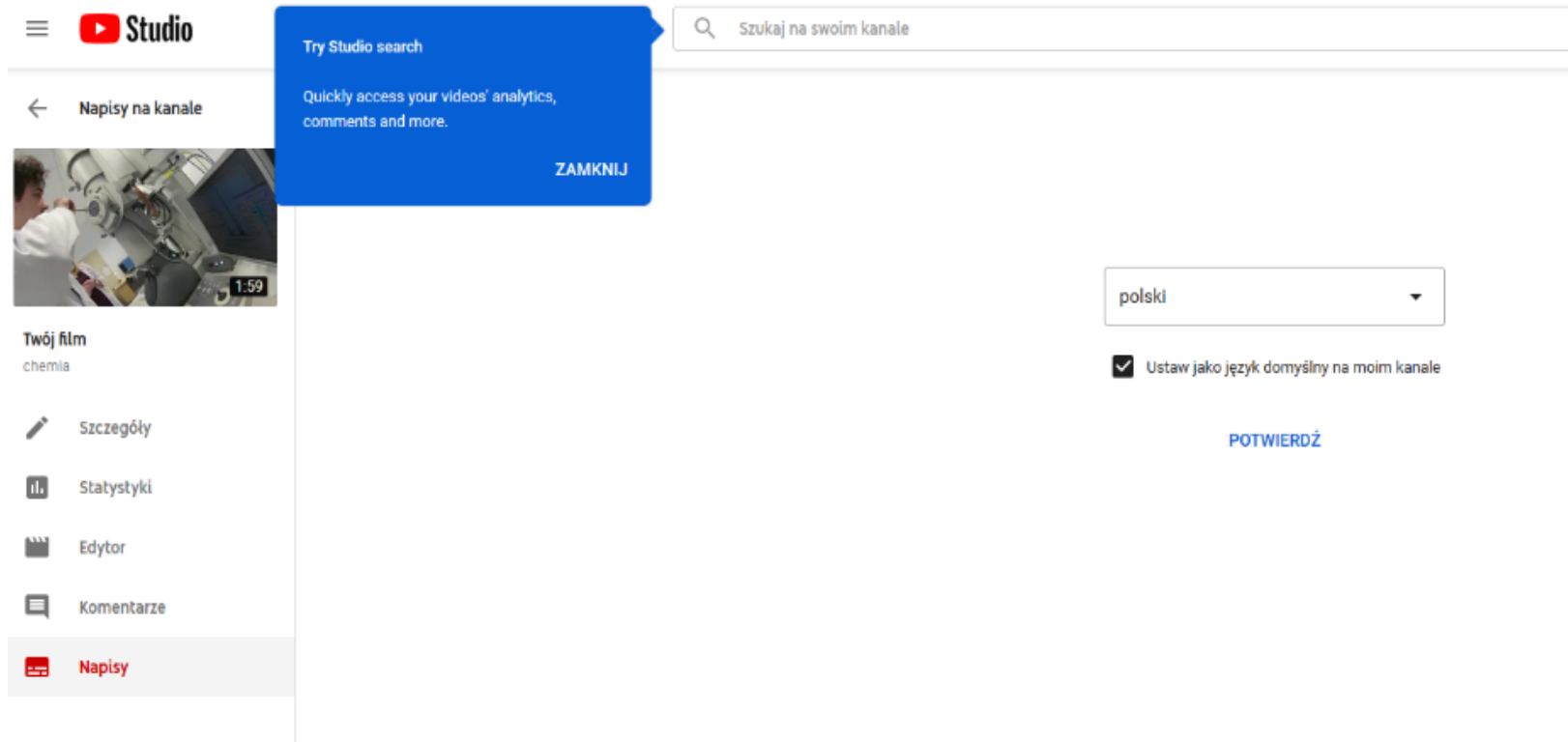
Tworzenie napisów na You Tube

YouTube Studio interface showing the 'Filmy na kanale' (Videos on channel) section. The left sidebar contains navigation options: Panel, Filmy, Playlisty, Statystyki, Komentarze, Napisy, Zarabianie, and Biblioteka audio. The main content area displays a list of videos. A blue tooltip box is overlaid on the video list, containing instructions in Polish: 'Kliknij, by poznać szczegóły' (Click to learn details), 'Klikając tytuł lub miniaturę filmu, poznasz szczegółowe informacje o nim – statystyki, komentarze i wiele więcej.' (Clicking the title or video thumbnail, you will learn detailed information about it – statistics, comments and much more.), and a 'ZAMKNIJ' (Close) button. A large white arrow points to the 'Napisy' (Subtitles) option in the left-hand menu.

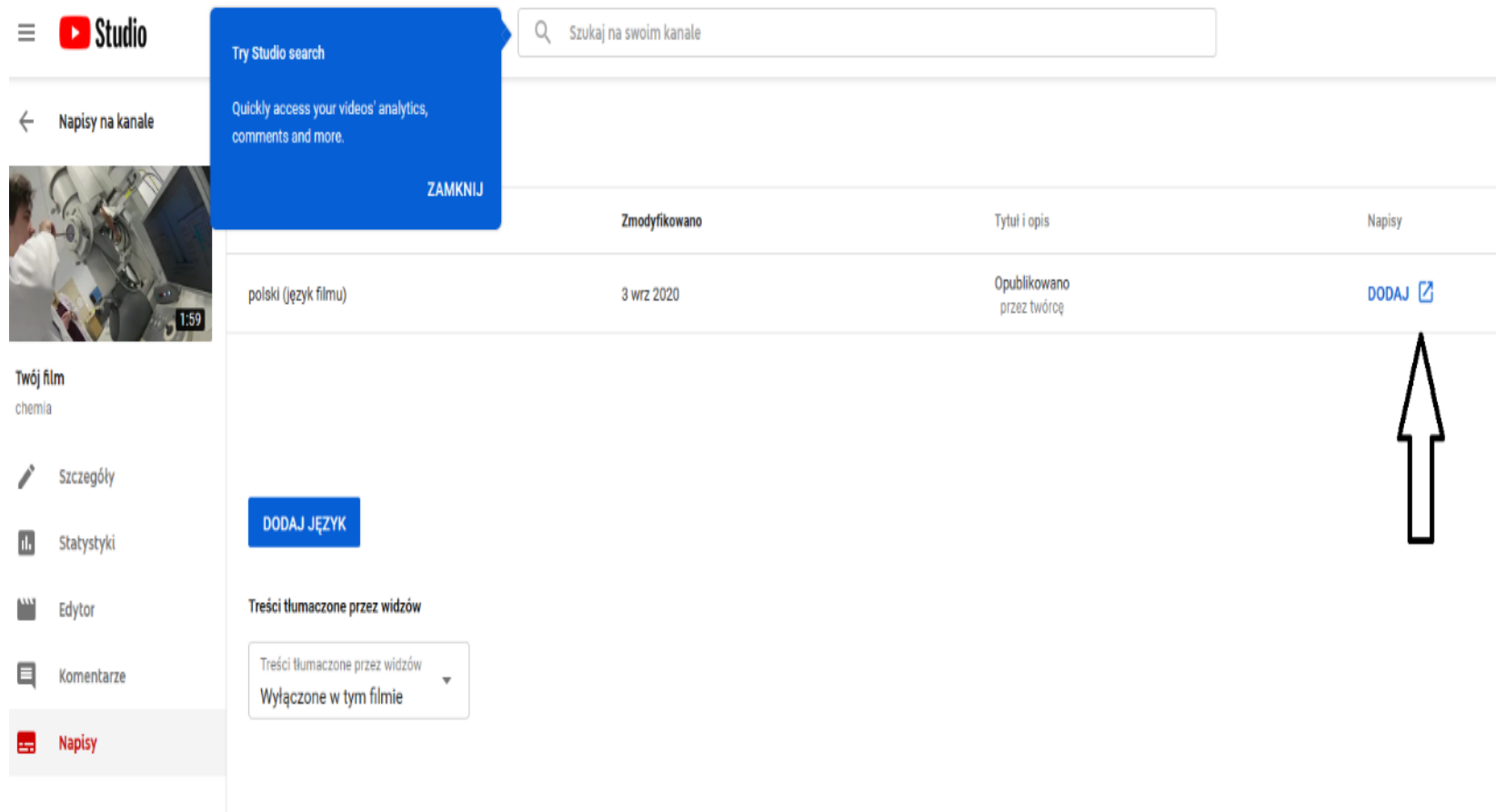
Wybrano: 1 (Zaznacz wszystkie)	Edytuj	Dodaj do playlisty	Więcej działań	Widoczność	Ograniczenia	Data	Wyświetlenia	Komentarze	Podoba mi się
☒	Film								
☒	 chemia Reklama			 Prywatny	Przeznaczone dla dzieci	3 wrz 2020 Przesłano	0	0	

Liczba wierszy na stronę: 30 1-1 z 1

Tworzenie napisów na You Tube

Tworzenie napisów na You Tube

The screenshot shows the YouTube Studio interface. On the left, the 'Napisy na kanale' (Channel captions) section is active. A video titled 'chemia' is selected. The main area displays a table of captions. A blue tooltip with the text 'Try Studio search' and 'Quickly access your videos' analytics, comments and more.' is visible. A large black arrow points to the 'DODAJ' button in the 'Napisy' column.

	Zmodyfikowano	Tytuł i opis	Napisy
 Twój film chemia	3 wrz 2020	Opublikowano przez twórcę	DODAJ

DODAJ JĘZYK

Treści tłumaczone przez widzów

Treści tłumaczone przez widzów
Wyłączone w tym filmie

Tworzenie napisów na You Tube

Zarządzaj napisami: Polski

WYBIERZ METODĘ

Wybierz sposób, w jaki chcesz dodać napisy do tego filmu:

- Prześlij plik ?
- Przetranskrybuj i zsynchronizuj ?
- Opcja niedostępna dla tego języka
- Utwórz nowe napisy ?

Tworzenie napisów na You Tube

Przetranskrybuj i zsynchronizuj Polski:

Wszystkie zmiany zapisaliśmy w Wersjach roboczych

Usuń wersję roboczą

Zapisz zmiany

Działania ▾

Wpisz tekst napisów i naciśnij Enter

0:15.9 Muzyka
0:17.9

Skróty klawiszowe | Pomoc

☒ Wstrzymaj film na czas wpisywania tekstu

Dodaj audiodeskrypcję do filmu

- Do dodawania audiodeskrypcji do filmów służy serwis:
- <https://youdescribe.org/>

Zaloguj się do swojego konta google.
Wpisz w pole edycyjne film który chcesz wyszukać
w serwisie YouTube.

YD YOUDESCRIBE

czego szukasz?

Search

RECENT DESCRIPTIONS WISH LIST SUPPORT

Sign in with Google

A screenshot of a YouTube video player. The video is titled "Premier Morawiecki w Sejmie: „Ten mechanizm grozi rozpadem UE”". The video shows a man in a suit and mask speaking. Below the video player, there is a description box with the title "Premier Morawiecki w Sejmie: „Ten mechanizm grozi rozpadem UE”", the channel "TVP Info", and the date "Published on Nov 18, 2020". The video has 11K views, 318 likes, and 161 comments. There are buttons for "Add to wish list" and "Add description".

Premier Morawiecki w Sejmie: „Ten mechanizm grozi rozpadem UE”

TVP Info

Published on Nov 18, 2020

11K views

318 161

No descriptions available

Add to wish list

Add description

Film znajduje się w lewym górnym rogu ze standardowymi przyciskami pauzy odtwarzania YouTube. Stop / start jest kontrolowany przez standardowy pasek narzędzi YouTube na wideo w lewym rogu. Po prawej stronie znajduje się sekcja z etykietą Notatki. Pod filmem znajduje się długi pasek narzędzi. Po lewej stronie paska narzędzi znajdują się dwa przyciski, żółty przycisk Dodaj w linii i magenta rozszerzony Dodaj. Inline to ścieżka dźwiękowa, która jest odtwarzana na wideo, musi być ustawiona w czasie, aby nie zakłócać dialogu i oryginalnego dźwięku. Rozszerzony opis zatrzymuje wideo podczas odtwarzania reklamy. Nawet przy rozszerzonym opisie najlepiej jest powiedzieć tylko tyle, ile jest to absolutnie konieczne, aby widz mógł wrócić do oglądania filmu.

YOU DESCRIBE

[RECENT DESCRIPTIONS](#)
[WISH LIST](#)
[SUPPORT](#)
M

YouDescribeX

Premier Morawiecki w Sejmie: „Ten mechaniz...”

Do obejrze... Udostępnij

Więcej filmów

00:00:45:69

00:00:45:69

00:24:54:00

Add inline

Add extended

Delete

Save

Notes

Use this space as your notepad while you are recording all your descriptions tracks.

Audio description language

Polish

Please delete unrelated tags below and add your own tags that can describe this video better.

Add custom tags here

Save Custom Tags

Available on the iPhone

App Store

YouDescribe is a project of [The Smith-Kettlewell Eye Research Institute](#).

[Credits](#)
[Contact Us](#)
[Support](#)

Copyright © 2020, The Smith-Kettlewell Eye Research Institute, All rights reserved.

- Kliknij Dodaj rozszerzony, pojawi się spacja, dzięki której możesz oznaczyć swój pierwszy utwór. Wybierz krótki, ale opisowy tytuł każdego utworu, co ułatwi późniejsze wyszukiwanie utworów i ich edycję. Pod polem z etykietami znajdują się dwa symbole - czerwony przycisk nagrywania i kosz na śmieci. Najedź kursorem myszy na elementy sterujące na filmie i naciśnij przycisk odtwarzania. Przygotuj kursor do kliknięcia czerwonego przycisku nagrywania pod skonfigurowaną rozszerzoną ścieżką audio. Jeśli chcesz nagrać swój pierwszy ślad, kliknij czerwony przycisk nagrywania. Po kliknięciu czerwonego przycisku zostanie on zastąpiony białym kwadratem. To jest teraz przycisk zatrzymania nagrywania. Gdy skończysz mówić, kliknij biały kwadrat. Użyj przycisków sterowania na wideo, aby wykonać kopię zapasową i usłyszeć swój pierwszy utwór. Jeśli jesteś z tego zadowolony, naciśnij przycisk zapisywania. Aby usunąć nagrany ślad, kliknij przycisk kosza. Teraz możesz ponownie nagrać swoją ścieżkę zakotwiczenia. Gdy będziesz z niego zadowolony, naciśnij Zapisz. Najlepszą praktyką jest nie usuwać ścieżki zakotwiczenia, gdy jesteś zadowolony.
- Kliknij symbol kosza na śmieci pod ścieżką. Łatwy! Uwaga, po usunięciu nie można przywrócić utworu.

YOU DESCRIBE

RECENT DESCRIPTIONS
WISH LIST
SUPPORT

SEJM

Do obejrze...

Udostępnij

23:35

WAKCJ

PILNE

MZ. DZIŚ 19 883 NOWE ZAKAŻENIA KORONAWIRUSEM, 603 OSOBY ZMARŁY

TV INFO

E = USA: D. Trump nakazał wycofanie do połowy stycznia 2,5 tys. am

17:36

00:00:00:00

00:00:00:00

00:24:54:00

E

Label for this track

Add inline

Add extended

Delete

Save

Publish

Please delete unrelated tags below and add your own tags that can describe this video better.

Add custom tags here

Save Custom Tags

Available on the iPhone

App Store

YouDescribe is a project of [The Smith-Kettlewell Eye Research Institute](#).

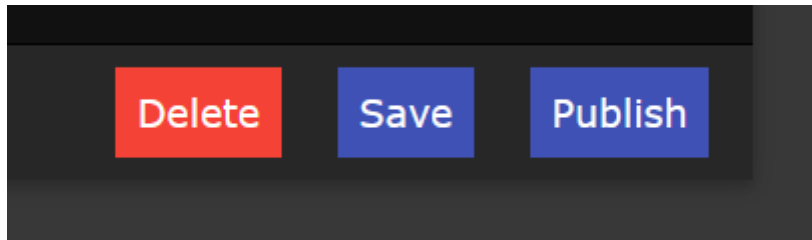
[Credits](#)
[Contact Us](#)
[Support](#)

Copyright © 2020, The Smith-Kettlewell Eye Research Institute, All rights reserved.

Użyj przycisków do zapisywania, kasowania i publikowania nagrań.

Użyj przycisków do zapisywania, kasowania i publikowania nagrań.

Napisy i Audiodeskrypcja w telegraficznym skrócie

- <https://adapter.pl/adapter-w-szkole/napisy-definicja-reguly/>
- <https://adapter.pl/adapter-w-szkole/audiodeskrypcja-definicja-reguly/>

Napisy i Audiodeskrypcja w praktyce

- www.adapter.pl
- <https://adapter.pl/filmy/panny-z-wilka/>